

IAATO-richtlijnen voor de observatie van walvisachtigen

Algemene code voor het gedrag nabij zeezoogdieren: bij blazen afstand bewaren

- Blijf maximaal dertig minuten in de buurt van het dier. Als u, wanneer u zich bij de dieren in de buurt bevindt, tekenen van verstoorde rust of veranderingen in het gedrag opmerkt, trekt u zich langzaam en voorzichtig terug.
  - Zorg ervoor dat u zeezoogdieren nooit bijeendrijft (door ze te omringen) of van elkaar scheidt of groepen opsplijt. Let hier vooral op bij moeders met jongen. Blijf wanneer de situatie dit toelaat op een plek waar u zichtbaar bent voor de dieren. Jaag dieren nooit op.
  - Bevindt u zich nabij zeezoogdieren? Praat dan zachtjes en fluit of roep niet.
  - Houd het volume van portofoons laag.
  - Communiceer met andere boten om de verstoring van dieren tot een minimum te beperken.
  - Voorkom plotselinge bewegingen waar de dieren mogelijk van schrikken.
  - Probeer dieren nooit aan te raken of te voeren.
  - Onder water opgenomen geluiden mogen niet worden afgespeeld. Als vanuit kleine boten hydrofoons worden gebruikt om naar geluiden onder water te luisteren, kunnen de motoren van de kleine boten het beste worden afgezet.
  - Kom NIET TUSSEN de walvissen en de kust als u zich dicht bij de kust bevindt.
- Let op het volgende gedrag. Dit kan erop wijzen dat het dier onrustig wordt en niet meer in de buurt van het vaartuig wil blijven. Als u het volgende gedrag opmerkt, laat u het dier vertrekken en trekt u zich, wanneer dat veilig kan, langzaam terug:
    - verandering van de bewegingsrichting;
    - regelmatige koers- of snelheidsveranderingen;
    - wegzwemmen uit het gebied;
    - klaarblijkelijke algemene onrust;
    - haastig onderduiken
  - Als walvissen uit het water springen en klapperen met de staart en vinnen, kan dit onderling sociaal gedrag van de dieren zijn. Dit kan erop wijzen dat ze zich mogelijk niet bewust zijn van de aanwezigheid van boten. Houd afstand.
  - Als een walvisachtige een vaartuig benadert om in het kielzog mee te zwemmen, houd uw koers en snelheid dan relatief constant of minder uw vaart geleidelijk. Begeef u niet in een groep dolfijnen in de hoop dat ze in het kielzog gaan zwemmen.
  - Als een walvisachtige nabij uw vaartuig opduikt, tref dan alle nodige voorzorgsmaatregelen om botsingen te voorkomen en vermijd plotselinge snelheids- of koerswijzigingen. Mogelijk moet u hiertoe vaart minderen, langzaam tot stilstand komen en/of bij het dier vandaan sturen. Wees u bewust van de locaties van andere boten en obstakels, bijvoorbeeld de kust, om ervoor te zorgen dat het dier nooit wordt ingesloten. Zorg ervoor dat de bewegings- en ontsnappingsroutes voor het dier vrij zijn en dat de bootjes geen 'tunnel' vormen.
  - Bij het observeren van dieren op het water wordt aanbevolen dat er zich maximaal twee schepen of vier kleine vaartuigen tegelijk op het water bevinden.
  - Boten die samen dieren observeren moeten naast elkaar liggen, zodat de dieren veel ruimte hebben om het gebied te verlaten.
  - Benader walvisachtigen vanuit een parallelle positie en iets naar achteren (op 4 of 8 uur), niet vanaf de voorkant of recht van achteren.
  - Houd minimaal 200 meter afstand van baleinwalvissen die zich voeden. Probeer aan de lijzijde van het dier te blijven.
  - Als orka's in de buurt van kajaks komen en 'spyhopping'-gedrag beginnen te vertonen, zorg dan voor de veiligheid dat er kleine boten in de buurt van de kajaks zijn en overweeg om de kajakvaarders te laten overstappen op de kleine boten.

Algemene richtlijnen voor de observatie van alle zeezoogdieren

- Zeezoogdieren kunnen vaartuigen benaderen en mogelijk in de buurt van het vaartuig blijven als ze behoefte hebben aan interactie. In deze situatie kunt u het vaartuig het best passief laten afdrijven. Maar als u een vaartuig tot binnen de aanvaardbare afstand van de dieren laat drijven, kan dit als een opzettelijke benadering worden ervaren.
- Jaag dieren niet op en achtervolg ze niet.
- Dieren vertonen mogelijk ander gedrag als u hun rust verstoort. Als u twijfelt, kunt u beter het zekere voor het onzekere nemen en de dieren tijd en ruimte gunnen.

Walvissen op het water benaderen - Bij blazen afstand bewaren

Bij het benaderen van zeezoogdieren op het water (geldt voor alle vaartuigen: schepen, rubberboten, kajaks enzovoort).

Wat moet u doen als u een walvis ziet?

Minder vaart en zet iemand op de uitkijk. Wees erop voorbereid om op een afstand van 400 meter vaart te minderen tot 5 knopen. Op deze afstand moeten de motoren stationair draaien of worden afgezet. Wacht tot de walvissen voorbij zijn gezwommen.

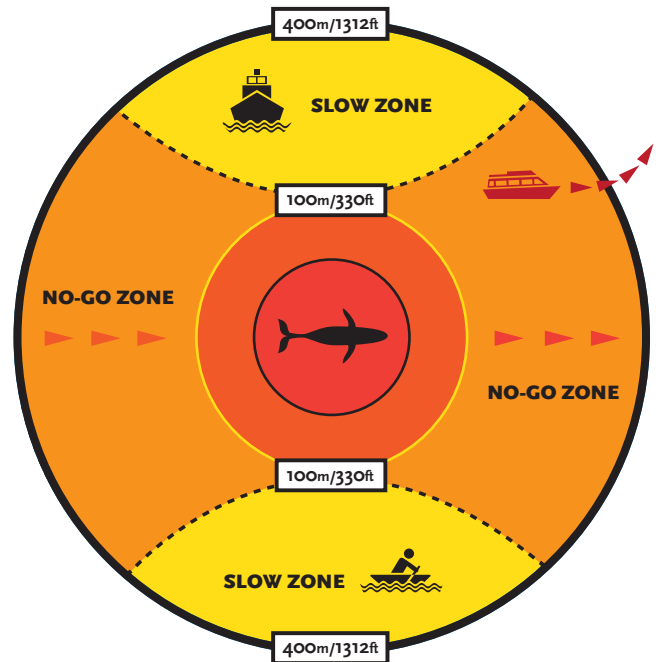
Zone 1 – 400 meter

- vaart minderen tot 5 knopen

Zone 2 – 100 meter

- houd deze afstand aan (uit onderzoek is gebleken dat kajaks door walvissen soms als storender worden ervaren, omdat deze geluidloos en bijna sluipend dichterbij komen)

- Als uw vaartuig niet voldoet aan de regel die geldt voor een afstand van 100 meter, laat u de motor stationair draaien en wacht u tot de walvis voorbij is gezwommen.
- Als u de motor wilt afzetten, laat u deze eerst enkele minuten stationair draaien.
- Probeer plotselinge veranderingen van het geluid, zoals overmatig gebruik van de motor, schakelen, manoeuvreren of achteruit naar het dier toe varen, te voorkomen. Dit kan de rust van het dier verstoren of het kan hiervan schrikken.

- Vermijd het gebruik van boeg- of hekschroeven om uw positie te behouden, want deze kunnen een hoog geluid en intense wervelingen veroorzaken.
- Walvisachtigen zijn vaak erg nieuwsgierig en komen mogelijk dicht bij vaartuigen. Het is belangrijk dat de walvisachtigen te allen tijde de controle hebben.

Vertrekken na observatie van walvissen op het water

- Vertrek tot 100 meter met lage snelheid zonder kielzogvorming. Vermijd waar mogelijk om schroeven in te schakelen als u zich binnen de minimale benaderingsafstand bevindt.
- Begeef u bij het vertrek niet vóór het dier. Vertrek altijd in achterwaartse richting. Jaag dieren die wegzwemmen niet op en achtervolg ze niet.

